

Passage genom damm i Gyljen

Länsstyrelsen Norrbottens län | 010-225 54 50 | norrbotten@lansstyrelsen.se

Projekt-id: BD013

Gyljen | Överkalix | Kalixälven Huvudavrinningsområde 4000

Vattenförekomst: WA41894719

Illustration av möjlig lösning till passage vid dammen i Gyljen. Illustration:
Norconsult

Länsstyrelserna

Projektområde

Kvarnbäcken är ett biflöde till Ängesån som är en del av Kalixälvens huvudavrinningsområde. Kalixälven mynnar i Bottenviken vid Kalix. Den ingår i Kalix och Töre älvars vattenrådsområde. Kvarnbäcken är som en del av Kalixälvens huvudavrinningsområde klassat som Natura 2000-habitat. Kvarnbäcken är ett typiskt skogsvattendrag som har sin start i Norrbottens inland där marktypen domineras av barrskog och myrmark.

Vattendraget är fritt från vattenkraft, men däms vid Gyljen av en damm som uppfördes under flottningen, men som senare restaureras och ägs av Överkalix kommun. Vattenkemin har inte undersökts specifikt för Kvarnbäcken, men vattnet är tydligt brunfärgat och i avrinningsområdet finns en äldre torvtäkt. I Kvarnbäcken eller dess biflöden har man inte hittat några flodpärlmusslor. Det finns heller inga registrerade elfisken. Systemet har under lång varit avstängt från Kalixälven genom ett definitivt vandringshinder i form av dammen i Gyljen.

Orsak till åtgärder

Orsaken till att åtgärder behövs är ett definitivt vandringshinder i form av dammen i Gyljen. Dammen gör att konnektiviteten med Ängesån och i förlängningen Kalixälven och Bottenviken är bruten.

Biotopvårdsåtgärder så som återställning efter flottningen samt att möjliggöra upp- och nedströmspassage i Kvarnbäcken är de åtgärder som föreslås i VISS.

Vad vi vill förbättra

Projektets mål är att återställa konnektiviteten mellan Ängesån och uppströms liggande sjön Sandsjärv.

Planerade åtgärder och aktiviteter

Föreslagen åtgärd är byggande av en passage vid dammen i Gyljen. För att nå målet behöver en omfattande projektering av förhållandena på plats göras och handlingar för upphandling och byggande av passagen tas fram. Därutöver behöver ett tillstånd för verksamheten sökas hos Mark och Miljödomstolen.

Planerad uppföljning

Åtgärderna kommer att följas upp genom att placera en fiskräknare i den nya passagen för att dokumentera uppgång av fisk. Dessutom bör elfisken genomföras uppströms dammen för att följa rekrytering av

fiskpopulationerna.

I samverkan med

- Havs- och vattenmyndigheten
- Kalix och Töreälvars vattenråd
- Överkalix kommun

Länkar

[Kvarnbäcken, vattenförekomst VISS](#)

Länsstyrelserna

www.lansstyrelsen.se